Kanye West en Julianne Moore mag hij inmiddels vrienden noemen. Maar om beroemdheden is het Vincent Van Duysen niet te doen. Passie. Dát wil de vermaarde Vlaamse architect en interieurontwerper voelen. En al zeker op dit kantelpunt in zijn leven, twijfelend tussen rust en roem. “Ik heb een hekel aan hoogmoed en kapsones.”

tekst *Hans-Maarten Post* ***foto's*** *Marco Mertens*

Wie is Vincent Van Duysen?

Vincent Van Duysen (60) belandde dit jaar eens te meer in de top honderd van 's werelds honderd beste designers en architecten van het toonaangevende Amerikaanse magazine *Architectural digest*. Hij kreeg in 2015 de Vlaamse Cultuurprijs voor design en in 2019 de Henry van de Velde Lifetime Achievement Award. Hij is creatief directeur bij het Italiaanse Molteni en Dada, en telt Julianne Moore en Kanye West onder zijn klanten. Bij ons ontwierp hij onder meer hotel August, het appartementsgebouw Schelde 21 in Antwerpen en wijndomein Valke Vleug in Puurs. In L.A. bezorgde hij lifestyle- en interieurinfluencer Jenni Kayne een nieuwe woonst. Deze zomer lanceerde hij zijn collectie voor Zara Home.

Vincent Van Duysen

“Kanye West heeft deze ruimte leeggemaakt. Het is te zeggen: wij hebben ze voor hem leeggehaald. Omdat hij de echte, pure ruimte wilde zien”

Dus dit is de living die Kanye West heeft laten leeghalen, omdat hij ’m zonder meubels wilde zien. We kunnen niet anders dan aan dat verhaal denken, als Vincent Van Duysen ons binnenlaat in zijn woonkamer, in dat statige herenhuis in hartje Antwerpen. Een grote ruimte die tot in elk detail de filosofie uitstraalt van de vermaarde Belgische architect. Uitgepuurd, met veel hout en beigebruine tinten. Fraaie meubels. Hier en daar het juiste kunstwerk. Stapels kunstboeken. En ertussendoor wandelend, de dove en blinde teckel Gaston, al zestien jaar aan de zijde van de heer des huizes. Zestig is hij dit jaar geworden, de man wier woningen en interieurs wereldwijd de belangrijkste interieur- en architectuurtijdschriften halen. Toen vier jaar geleden een overzicht van zijn werk verscheen, schreef Oscarwinnares Julianne Moore het voorwoord. En toen het gerenommeerde Amerikaanse *Architectural digest* voor dit jaar een lijst opstelde met ’s werelds meest toonaangevende honderd designers en architecten, stond hij erin.

Aan Kanye West komen we later toe. Aan hoeveel projecten hij tegelijk bezig is, vragen we om het ijs te breken, als we aan de immense houten tafel gaan zitten. We zien een haast verlegen lach op zijn gezicht. “Ik moet bekennen dat ik het niet weet. Flink wat. Heel de wereld rond. Van Singapore tot Los Angeles. Van privéwoningen tot hotels. In Portugal werken we aan twee grote hotelprojecten. Een daarvan omvat veertig woningen van vierhonderd tot tweeduizend vierkante meter. Dat zijn al veertig projecten in één. Daarnaast is er ook nog het werk dat gelinkt is aan mijn creatief directeurschap voor het Italiaanse designmeubelbedrijf Molteni & C. En vergeet ook niet: vaak gaat het bij mij verder dan louter het architecturale. Ik zorg voor alles wat er in die ruimtes komt te staan: objecten en meubels.”

“Hoe ik dat gebolwerkt krijg? Om te beginnen is mijn geest altijd in beweging. Ik stop niet met denken. Daarnaast prijs ik me gelukkig dat ik ondertussen een team van meer dan dertig mensen rond mij heb. Hun aanwezigheid is een vereiste om te kunnen doen wat ik doe. Ik ben er ondertussen zo’n beetje de pater familias. Maar ik ken al mijn projecten van a tot z. Tot in elk detail. Daar train je je brein op, in de loop der jaren. Ik denk en observeer vlug. Vergader snel en accuraat. Stuur bij waar nodig.”

Een carrière van meer dan 35 jaar. Toch was je bijna modeontwerper geworden. Je slaagde voor het toelatingsexamen aan de Antwerpse Modeacademie. Denk je daar ooit nog wel eens aan terug?

“Absoluut. Het creatieve zit duidelijk in mijn genen. Ik was een rebels kind, nét dat tikkeltje anders, dat zijn eigen weg wilde gaan. Ik ben in een creatieve omgeving opgevoed, omringd door architecten en kunstenaars. Ik heb op een internaat gezeten, Latijn-Grieks. Wiskunde was niet mijn sterkste kant, maar toch werd ik vanuit de omgeving van mijn ouders aangeraden om architectuur te gaan studeren. Tijdens mijn eerste jaar gebeurde wat te verwachten viel: ik was niet goed in de wiskundige vakken. Ook omdat ze mij niet echt boeiden. Toen heb ik mij achter de rug van mijn ouders ingeschreven voor het toelatingsexamen aan de Modeacademie. En ik was geslaagd. Maar ondertussen deed ik die tweede zit wiskunde en daar slaagde ik ook voor. Ik heb toen toch maar voor de architectuur gekozen. Al is mode iets dat mij nog steeds aantrekt. Dus ja, het speelt soms nog in mijn achterhoofd.”

Heb je je eerste tekeningen nog? Je eerste ontwerpen?

Zijn werk

Het interieur van zijn **eerste woonst** in Antwerpen, 1998.

Kantoren voor textielbedrijf Concordia in Waregem, 2000.

"Onlangs ben ik op kantoor in het archief gedoken en heb ik ze teruggevonden. Ik heb zelfs mijn afstudeerprojecten nog. Ik hoor nog bij de generatie architecten die geen onderwijs op de computer kreeg. Wij tekenden. Mijn eerste projecten nadat ik afgestudeerd was, waren interieurs. Een winkel in Zele. Een verbouwing van een woning in Waasmunster. Ik vond het best bijzonder om die terug te vinden. Ik besefte dat er toen bij mij al een grote drang naar eenvoud was, een streven naar de essentie, in tijden die werden gedomineerd door een totaal andere vormentaal. Tijdloos, warm, tactiel, sensorieel, rustgevend, sober en sereen, met een complexiteit die niet altijd zichtbaar is. En steevast met de mens als basis. Zo zou je mijn werk kunnen omschrijven. Dat is de rode draad gebleken."

Voor de meesten onder ons ben je onbetaalbaar. Al ben je er deze zomer een stuk bereikbaarder op geworden: je maakte een collectie voor Zara Home. Je omschreef het als "een cadeau". Ben je er zestig voor moeten worden om zo'n project te aanvaarden?

"Die samenwerking is er inderdaad gekomen op een kantelpunt in mijn leven: mijn zestigste verjaardag. Een mooi moment om terug te blikken, te kijken wat je gerealiseerd hebt en je af te vragen wat je betekent, voor jezelf en voor de wereld. Wat je wilt doorgeven aan die wereld ook, waardoor je op jouw beurt misschien anderen kunt inspireren. Het was Marta Ortega, de dochter van Zara-oprichter Amancio, die mij contacteerde. (*Inmiddels is ze voorzitter van Inditex, het moederbedrijf boven Zara; red.*) Het bleek dat haar familie mij al jaren volgde en bewondering had voor mijn werk. Ik vermoedde dat ze me wilden voor een architectuurproject, een verbouwing van een winkel of zo, maar nee, ze vroegen of ik een collectie wilde ontwerpen. Ik vond het inderdaad een geschenk omdat het boeiend was om me af te vragen: wie is nu die Vincent Van Duysen? Wat maakt hem herkenbaar? En dat in die collectie te stoppen. Het doet mij veel plezier dat ik nu in elke huiskamer kan staan. Ik heb ook bewust gekozen voor een toegankelijke collectie, met meubels die in elk interieur zouden kunnen passen. Al zal er altijd wel kritiek zijn omdat mijn collectie net iets duurder is dan men van Zara Home gewend is. Belangrijk was ook dat ik niet wilde inboeten op kwaliteit. Ik wilde absoluut dat alles in Europa vervaardigd zou worden en niet ergens in China."

Als we over je lezen, dan is het vaak vanwege je beroemde klanten. Rapper Kanye West, actrice Julianne Moore. Je vindt zelf vooral de *chemistry*, de wisselwerking, bij zo'n samenwerking belangrijk. Droom eens: met wie zou je nog willen werken?

"Om te beginnen: ik zoek dat soort mensen niet op. Zij komen naar mij, doordat mijn werk de laatste jaren internationaal meer in de aandacht is gekomen. Uiteindelijk zijn het ook gewoon mensen zoals jij en ik. Of ze nu Kanye West of Julianne Moore heten. En zo bekijk ik hen ook. Ze zijn voor mij niet anders omdat ze belangrijker, bekender of knapper zouden zijn. Ik merk ook niks van een *attitude* bij hen. Als iemand met dat soort gedrag afkomt, doorprik ik dat meteen. Of ik werk niet meer met hen verder. Ik heb een hekel aan mensen met hoogmoed en kapsones. Ik wil de echte, pure persoon. Alleen die inspireert mij. Op je vraag kan ik onmogelijk een antwoord bedenken. Juist omdat er nog zoveel talent is, nog zoveel fantastische mensen. En nogmaals: ik bedoel dat wars van het exclusieve. Het gaat bij mij altijd over passie. Mijn werk is heel passioneel geladen en ik wil die passie ook terugvinden bij mijn klanten. Bij mensen als Julianne Moore of Kim Kardashian. Uiteindelijk heel gewone mensen. Met wie ik aan tafel zit ▶

De **zolder** van zijn huidige huis in Antwerpen, 2015.

De **Pablo-stoel** voor B&B Italia, 2018.

Hotel August in Antwerpen, 2019.

Vincent Van Duysen

“Ik zou nog wel iets durven doen dat totaal anders is dan die architectuurmaalstroom. Dan die deadlines en die stress”

zoals ik hier nu met jou zit. Met wie ik praat, lach, een glas wijn drink, en nadenk over het leven. Mensen die gezinnen hebben, die gepassioneerd zijn door hun job, en natuurlijk geïnteresseerd zijn in architectuur, interieur en kunst.”

Dat kan nu wel zijn. Maar ik zou het niet durven om zoals Kanye West tegen jou te zeggen: haal al die meubels hier eens weg. Als ik het verhaal mag geloven, tenminste.

“Het is inderdaad gebeurd. *(glimlacht)* Kanye West – of Ye, zoals hij tegenwoordig genoemd wil worden – heeft heel deze ruimte leeggemaakt. Het is te zeggen: wij hebben ze voor hem leeggehaald. Ye heeft de laatste jaren een eigen wereld en een eigen vocabularium gecreëerd. *Donda world*, noemt hij het. Waarbij hij zich laat omringen door creatieve mensen uit diverse hoeken. Ik kan mij inbeelden dat mensen moeite kunnen hebben om het te begrijpen, maar in wezen gaat het om een zoektocht naar de essentie. Van wonen, van kleding, van wie hij zelf is. Het gaat om het wegstrippen van al het excessieve. En dat is ook wat ik in mijn werk doe: naar de essentie gaan. Van de functies binnen het wonen – eten, slapen, werken – en die ruimtes zelf. Eigenlijk vindt hij al het excessieve overbodig. Leven als een monnik is iets wat hem erg interesseert. En dus interesseren archetypische ruimtes hem. Toen we dus een brainstormsessie hadden, wilde hij de echte, pure ruimte zien. Maar met de archetypische meubelen. Zoals mijn salontafel. Blokken hout waar je net zo goed op kunt gaan zitten, liggen of eten, of push-ups mee kunt doen. Wat hij ook gedaan heeft. *(glimlacht)* Natuurlijk dacht ik eerst: oei, alles eruit? Maar uiteindelijk sta je te kijken van de impact van zo’n lege ruimte. Je beseft wat je slechts nodig hebt om er een ziel aan te geven. En dat maakte het interessant. Want ja, enerzijds hou ik van verzamelen. Zo verzamel ik meubelstukken van ontwerpers die mij boeien, maar anderzijds hou ik ook erg van de essentie van ruimtes. Van sacrale architectuur, die weinig of niks nodig heeft. Van het contemplatieve. Waar het gewoon gaat om een wisselwerking tussen licht en ruimte. Wat ook heel heilzaam en voedzaam kan zijn om in te leven.”

Je zit inmiddels in een nieuwe fase in je leven. Kun je daar iets over vertellen? Je verloor je moeder en je vader heeft nu meer zorg nodig. Je mediteert ook elke dag.

“Ik ben zestig, maar ik weet dat ik er geen zestig uitzie. Ik ga heel bewust om met mijn lichaam en mijn geest, want daar moet je zorg voor dragen. Met ouder te worden ben ik me daar veel bewuster van geworden. De wereld pre-covid was er een waarin het heel snel ging, en dat werd mij te veel. Ik heb toen zelf al gas teruggenomen. Ik ben beginnen te mediteren. Elke dag. Vervolgens was er mijn moeder, die terminaal ziek werd. Een zware lijdensweg van twee jaar. En ja, inmiddels is er ook de zorg voor mijn vader, die 87 jaar is. Het is dubbel, allemaal. Ik wil het rustiger aan doen, bewuster leven, meer genieten van het leven en van wie ik ben. Tegelijk beleeft mijn carrière een piek. Ik wil ook niet stoppen met creatief te zijn, want dat is minstens even belangrijk als mediteren of sporten. Het is een *energy booster*, een *anti-aging booster*. Het is waar ik voor opsta, elke dag. Een leven zonder creativiteit is onmogelijk voor mij. Ik krijg heel wat aanvragen om nieuwe projecten op te starten. Ik zou makkelijk mijn bureau kunnen uitbreiden, waardoor we nog sneller zouden kunnen groeien. Maar dat zou niet kloppen met de carrière die ik zo intuïtief heb opgebouwd. Met een team dat mij inspireert. Dan doe ik het liever rustiger aan, met mooie projecten, waar de wereld misschien wat inspiratie uit kan halen en die me tijd laten voor mezelf, mijn familie, vrienden en mijn honden. Ik vind in elk geval deze periode, tussen mijn zestigste en mijn zeventigste, een heel belangrijke. Want als je gezond bent, valt er nog zoveel te genieten. Ik hoop nog veel te kunnen reizen, nieuwe stukken van de wereld te ontdekken en boeiende mensen te ontmoeten. Misschien kan ik wat meer tijd vrijmaken voor fotografie, want dat boeit me enorm. En ja, wie weet, misschien wel iets met mode. Ik zou nog wel iets durven doen dat totaal anders is dan die architectuurmaalstroom. Dan die deadlines en die stress. Met ouder te worden geniet ik in elk geval veel meer van de rust. Van gewoon alleen thuis te zijn, met mijn honden, een beetje muziek en een mooi boek.” ■

Zijn werk

Casa M, zijn buitenverblijf in Portugal, 2020.

Uit zijn collectie voor **Zara Home**, 2020.